ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK JMÉNEM REPUBLIKY

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátě složeném z předsedkyně JUDr. Dagmar Nygrínové a soudců JUDr. Marie Turkové a JUDr. Jiřího Pally v právní věci žalobkyně: **Z. T.**, proti žalované: **Česká správa sociálního zabezpečení**, se sídlem Křížová 25, Praha 5, v řízení o kasační stížnosti žalované proti rozsudku Krajského soudu v Praze ze dne 1. 6. 2011, č. j. 42 Ad 58/2011 – 26,

takto:

Rozsudek Krajského soudu v Praze ze dne 1. 6. 2011, č. j. 42 Ad 58/2011 – 26, **se zrušuje** a věc **se vrací** tomuto soudu k dalšímu řízení.

Odůvodnění:

Česká správa sociálního zabezpečení (dále též „žalovaná“) rozhodnutím ze dne 2. 11. 2010, č. j. X, odňala žalobkyni od 14. 12. 2010 invalidní důchod podle § 56 odst. 1 písm. a) a § 39 odst. 1 zákona č. 155/1995 Sb., o důchodovém pojištění, ve znění pozdějších předpisů (dále též „zákon o důchodovém pojištění“). V rozhodnutí vycházela z posudku Okresní správy sociálního pojištění v Kolíně ze dne 20. 10. 2010, podle kterého již žalobkyně není invalidní, neboť z důvodu dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu její pracovní schopnost poklesla pouze o 20 %.

Námitky žalobkyně proti tomuto rozhodnutí, v nichž žalobkyně zejména namítala, že její zdravotní stav se nezlepšil, zamítla žalovaná rozhodnutím ze dne 31. 1. 2011, č. j. X, s odůvodněním, že při dalším posouzení zdravotního stavu žalovanou podle § 5 písm. j) a § 8 odst. 9 zákona č. 582/1999 Sb., o organizaci a provádění zákona o sociálním zabezpečení, bylo v rámci řízení o námitkách novým posudkem o invaliditě vypracovaným lékařskou posudkovou službou ČSSZ (dále též „LPS ČSSZ“) ze dne 24. 1. 2011 zjištěno, že se sice jedná o dlouhodobě nepříznivý zdravotní stav ve smyslu § 26 zákona o důchodovém pojištění, avšak vzdor tomu žalobkyně není od 20. 10. 2010 invalidní podle ustanovení § 39

odst. 1 zákona o důchodovém pojištění. Z důvodu dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu poklesla její pracovní schopnost o 30 % a nejde již o invaliditu druhého stupně podle ustanovení § 39 odst. 2 písm. b) cit. zákona, ani nejde o invaliditu prvního stupně podle § 39 odst. 2 písm. a) téhož zákona. Žalovaná dále uvedla, že rozhodující příčinou dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu žalobkyně s nejvýznamnějším dopadem na pokles pracovní schopnosti je k datu 20. 10. 2010 zdravotní postižení uvedené v příloze vyhlášky Ministerstva práce a sociálních věcí č. 359/2009 Sb., o posuzování invalidity, v kapitole II. (onkologie), oddílu A (zhoubné novotvary), položce 1 (novotvary), písm. b) (lehké postižení), pro které byla stanovena míra poklesu pracovní schopnosti ve výši 25 %. Vzhledem k dalšímu zdravotnímu postižení žalobkyně (deformita páteře) se podle § 3 odst. 1 cit. vyhlášky zvyšuje tato hodnota o 5 % a celkově činí 30 %.

Rozhodnutí žalované napadla žalobkyně žalobou, v níž vyjádřila nesouhlas s výsledkem posouzení svého zdravotního stavu v průběhu předchozího řízení. Namítala, že ohodnocení poklesu její pracovní schopnosti neodpovídá jejímu současnému zdravotnímu stavu. Poukázala na skutečnost, že kromě stavu po operaci karcinomu prsu a následné náročné léčbě je postižena rovněž onemocněním páteře, které jí brání v plném zapojení do práce. Žalobkyni působí problémy stání, delší sezení, jakož i chůze na delší vzdálenost, neboť tyto činnosti výrazně zhoršují bolesti páteře. Namítala, že vyhláška č. 359/2009 Sb., nebyla správně aplikována. Míra jejího postižení páteře skoliózou dosahuje takového rozsahu, že se přibližuje vlivu rozhodujícího zdravotního postižení žalobkyně, kterým je stav po onkologické operaci a léčbě. Podle žalobkyně tak měl být pokles její pracovní schopnosti na základě rozhodujícího zdravotního postižení navýšen o vyšší procento poklesu pracovní schopnosti vyplývající z postižení páteře, které v případě žalobkyně ztrácí druhotný charakter a je jednou ze dvou hlavních příčin jejího dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu. Únava a bolesti páteře, jejichž příčinou je skolióza, se výrazně zhoršily po onkologické operaci, následném ozařování a zřejmě i v důsledku četných kontrolních rentgenových vyšetření a hormonální léčby.

S ohledem na výše uvedené žalobkyně navrhla, aby krajský soud rozhodnutí žalované ze dne 31. 1. 2011, č. j. X, zrušil a věc vrátil žalované k dalšímu řízení.

Krajský soud v Praze rozsudkem ze dne 1. 6. 2011, č. j. 42 Ad 58/2011 – 26, shora uvedené rozhodnutí žalované zrušil, neboť shledal, že je nepřezkoumatelné ve smyslu § 76 odst. 1 písm. a) s. ř. s. a věc jí vrátil k dalšímu řízení. Krajský soud nejprve poukázal na znění ustanovení § 68 odst. 1, 2 a 3 zákona č. 500/2004 Sb., správní řád, které upravuje náležitosti správního rozhodnutí a po porovnání těchto ustanovení správního řádu a žalobou napadeného rozhodnutí žalované dospěl k závěru, že rozhodnutí žalované neobsahuje úvahy vyžadované ustanovením § 68 odst. 3 správního řádu a neobsahuje ani žádné informace o tom, jak se žalovaná vypořádala s námitkami žalobkyně a jejím vyjádřením k podkladům rozhodnutí.

Krajský soud dále konstatoval, že v minulosti byla zastávána praxe posuzovat rozhodnutí žalované velmi shovívavě, což vyplývalo z toho, že soudy byly původně odvolacím orgánem rozhodujícím o odvolání proti rozhodnutí nositele pojištění. Zavedením správního soudnictví od 1. 1. 2003 byla tato agenda převzata do správního soudnictví, aniž by žalovaná nadále (až do 31. 12. 2009) rozhodovala o důchodových

nárocích jinak než v prvém stupni. Tato historická setrvalost byla však překonána účinností zákona č. 479/2008 Sb., který od 1. 1. 2010 zavedl proti rozhodnutím žalované vydávaným v prvním stupni o dávkách důchodového zabezpečení řádný opravný prostředek projednávaný před správními orgány – námitky, pro které platí ustanovení o odvolání obsažená ve správním řádu, jak výslovně stanoví § 88 odst. 8 zákona č. 582/1991 Sb., o organizaci a provádění sociálního zabezpečení, ve znění zákona č. 479/2008 Sb.

S účinností od 1. 1. 2010 tak soudy nerozlišují při přezkoumávání rozhodnutí co do rozsahu a kvality odůvodnění mezi rozhodnutími žalované o důchodových věcech a mezi rozhodnutími vydanými správními orgány na jiných úsecích, zejména pokud jde o požadavek jasnosti a srozumitelnosti odůvodnění rozhodnutí. V této souvislosti krajský soud poukázal na judikaturu správních soudů v otázkách přezkoumatelnosti rozhodnutí správního orgánu (rozsudky Nejvyššího správního ze dne 25. 11. 2009, č. j. 7 Afs 116/2009 – 70, ze dne 23. 7. 2008, č. j. 3 As 51/2007 – 84 a ze dne 4. 2. 2010, č. j. 7 Afs 1/2010 – 53, rozsudek Krajského soudu v Brně ze dne 11. 4. 2006, č. j. 31 Ca 39/2005 – 70, rozsudek Městského soudu v Praze ze dne 27. 10. 2005, č. j. 5 Ca 48/2005 – 35 a rozsudek Vrchního soudu v Praze ze dne 26. 2. 1993, č. j. 6 A 48/1992 – 93).

Krajský soud dále konstatoval, že nadále jsou neudržitelná formální a obecná odůvodnění rozhodnutí. Již před 1. 1. 2010 Nejvyšší správní soud v rozsudku ze dne 28. 8. 2007, č. j. 6 Ads 87/2006 – 86, vyslovil, že rozhodnutí žalované o zániku nároku důchodu, které v odůvodnění toliko odkáže na podklady a příslušná zákonná ustanovení, aniž uvede jakoukoli skutkovou a právní úvahu, včetně hodnocení důkazů, je nepřezkoumatelné. Procesněprávní úprava účinná od 1. 1. 2010 tak klade na žalovanou, jako na správní orgán rozhodující o opravném prostředku kvalitativně vyšší požadavky na odůvodnění rozhodnutí o námitkách, než jaké byly dosud kladeny na její rozhodnutí, pokud rozhodovala pouze v první instanci.

Krajský soud zrekapituloval žalobní námitky žalované a dospěl k závěru, že v jinak obsáhlém rozhodnutí žalované není zmíněno, z čeho konkrétně dovozuje zlepšení zdravotního stavu žalobkyně, které je nezbytným předpokladem pro snížení dávky, která závisí na zdravotním stavu pojištěnce. V rozhodnutí žalované jsou sice vyjmenovány lékařské zprávy, z nichž lékař vycházel při novém zdravotním posouzení žalobkyně, ale tyto zprávy jsou pouze citovány, aniž by bylo uvedeno, z které z nich a proč je dovozováno, že došlo ke zlepšení zdravotního stavu žalobkyně. Pokud byl v minulosti žalobkyni bývalý „plný“ invalidní důchod přiznán omylem, v důsledku nadhodnocení zdravotních obtíží žalobkyně, pak opět není uvedeno, v čem tento omyl spočíval. Krajský soud uzavřel, že chybí-li konkrétní úvahy v napadeném rozhodnutí žalované, pak tu chybí obsah, který by mohl krajský soud přezkoumat.

Proti tomuto rozsudku krajského soudu podala žalovaná (dále též „stěžovatelka“) kasační stížnost z důvodu uvedeného v § 103 odst. 1 písm. a) zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní (dále jen „s. ř. s.“), kterou posléze doplnila podáním ze dne 21. 7. 2011. Zdůraznila, že při posuzování nároku žalobkyně vycházela z posudku o invaliditě, který byl vypracován v rámci námitkového řízení dne 24. 1. 2011. Všechna skutková zjištění a z nich vyplývající závěry, ke kterým posudková lékařka dospěla při posouzení zdravotního stavu žalobkyně, byly v napadeném rozhodnutí uvedeny a odůvodněny, včetně

namítaného vlivu ortopedického onemocnění. Nesouhlasila tudíž s názorem, že rozhodnutí postrádá obsah a že je nepřezkoumatelné. Stěžovatelka podrobně zrekapitulovala dosavadní řízení v této věci. Namítala, že krajský soud namísto provedení důkazu odborným posudkem příslušné posudkové komise přistoupil k hodnocení rozhodovací praxe stěžovatelky před 1. 1. 2010 a po tomto datu a napadené rozhodnutí (v rozporu s návrhy obou stran sporu) zrušil pro nepřezkoumatelnost. Tento postup je podle stěžovatelky v rozporu s ustálenou judikaturou Nejvyššího správního soudu, z níž lze dovodit, že posudek posudkové komise Ministerstva práce a sociálních věcí je v případech, v nichž je přezkoumáváno rozhodnutí o dávce podmíněné dlouhodobě nepříznivým zdravotním stavem, neopominutelným důkazem. V této souvislosti stěžovatelka poukázala na závěry uvedené v rozsudcích Nejvyššího správního soudu ze dne 9. 7. 2010, č. j. 3 Ads 45/2010 – 97, ze dne 16. 1. 2008, č. j. 3 Ads 140/2007, ze dne 3. 3. 2011, č. j. 3 Ads 25/2011 a ze dne 19. 1. 2011, č. j. 4 Ads 98/2010 – 93.

Stěžovatelka vyjádřila přesvědčení, že krajský soud měl provést důkaz odborným posudkem posudkové komise Ministerstva práce a sociálních věci podle § 4 odst. 2 zákona č. 582/1991 Sb. Pokud by krajský soud požádal o vypracování tohoto odborného posudku, měla by stěžovatelka podklad pro svou další rozhodovací činnost ve věci posouzení zdravotního stavu žalobkyně. Vzhledem k tomu, že soud takto nepostupoval, byla by stěžovatelka nucena v následném správním řízení vycházet ze stejných posudkových závěrů, které v soudním řízení nebyly zpochybněny. Z odůvodnění rozsudku krajského soudu nevyplývá, že by skutkový stav byl stěžovatelkou zjištěn natolik nedostatečně, aby v rámci správního řízení vyvstala potřeba rozsáhlého nebo zásadního doplnění. Krajským soudem vytýkaná vada spočívá v tom, že stěžovatelka vyjmenovává a cituje lékařské zprávy, ale neuvádí, proč z nich dovodila, že došlo ke zlepšení zdravotního stavu žalobkyně. I po odstranění těchto soudem namítaných dílčích nedostatků odůvodnění (zpravidla se bude jednat o doplnění slovního vyjádření diagnózy žalobkyně, obsahu uváděné lékařské zprávy a z ní vyplývajících závěrů), by však nadále zůstala nevypořádána stěžejní žalobní námitka žalobkyně, že v jejím případě byla nesprávně aplikována vyhláška č. 359/2009 Sb., když dle jejího přesvědčení procentní míra poklesu pracovní schopnosti nebyla stanovena se zřetelem k závažnosti vlivů dalšího zdravotního postižení na pokles její pracovní schopnosti. Tento nesouhlas se stanovenou mírou poklesu pracovní schopnosti by podle stěžovatelky zcela jistě vedl k podání dalšího opravného prostředku a následně také žaloby.

Z výše uvedených důvodů je stěžovatelka přesvědčena, že její rozhodnutí bylo způsobilé dostát požadavkům na jeho věcnou přezkoumatelnost v soudním řízení a nebyly zde dány důvody pro jeho zrušení.

Stěžovatelka požádala o přiznání odkladného účinku s odůvodněním, že zruší-li Nejvyšší správní soud rozsudek krajského soudu, jímž bylo rozhodnutí stěžovatelky zrušeno, dostane se věc do stadia nového posouzení žaloby. Krajský soud, který je vázán právním názorem Nejvyššího správního soudu, může rozhodnout opačně, což by mělo za následek, že původní zrušené rozhodnutí stěžovatelky „obživne“. Důsledkem nového rozhodnutí krajského soudu by již ovšem nebylo zrušení rozhodnutí vydaného v mezidobí k realizaci původního rozsudku krajského soudu. Nastala by tak situace, kdy by vedle sebe existovala dvě opačná rozhodnutí o téže věci. V daném případě by rozhodnutí o původní

žalobě ztratilo smysl, což by vedlo k naplnění pojmu „nenahraditelné újmy“, jejíž vznik je jednou z podmínek pro přiznání odkladného účinku ve smyslu § 73 odst. 2 s. ř. s.

Žalobkyně ve vyjádření ke kasační stížnosti uvedla, že se závěry krajského soudu souhlasí a vyjádřila přesvědčení, že kasační stížnost není důvodná. K vytýkané absenci lékařského posouzení posudkovou komisí MPSV žalobkyně uvedla, že podle jejího názoru nebyl v daném případě nutný, neboť z odůvodnění napadeného rozsudku vyplývá, že krajský soud došel k závěru o zásadních vadách správního rozhodnutí, na čemž by případný další posudek nemohl ničeho změnit, neboť ať by byl jeho závěr jakýkoliv, příčina zrušení rozhodnutí stěžovatelky netkví ve špatném posouzení jednoho z podkladů (lékařského posudku), ale v tom, že správní orgán neprovedl posouzení žádné a z jeho rozhodnutí nelze seznat, jakými úvahami se při svém rozhodování řídil. Za této situace by bylo opatření jinak obligatorního lékařského posudku krajským soudem neekonomické, neboť takový posudek nemohl mít na jeho rozhodnutí žádný vliv.

Za mylný označila žalobkyně názor stěžovatelky, že pokud by krajský soud posudek PK MPSV vyžádal, měla by podklad pro další rozhodovací činnost. Posudek vyžádaný pro účely soudního řízení totiž není primárně určen k posouzení zdravotního stavu žalobkyně v řízení před stěžovatelkou, ale pouze pro účely vyhodnocení správnosti rozhodnutí stěžovatelky (správního orgánu). Nedostatek v posouzení dostupných podkladů žalovanou a absenci některých náležitostí odůvodnění jejího rozhodnutí nelze podle žalobkyně zhojit opatřením a zhodnocením další lékařské zprávy. Stěžovatelka ve své stížnosti vychází z toho, že dostatečně podrobná lékařská zpráva sama o sobě postačuje ke zjištění důvodů správního rozhodnutí. Takový předpoklad však odůvodnění napadeného rozsudku přesvědčivě vyvrací.

Žalobkyně dále vyjádřila nesouhlas s návrhem stěžovatelky na přiznání odkladného účinku kasační stížnosti. V této souvislosti poukázala především na skutečnost, že z odůvodnění tohoto návrhu není zřejmé, v čem by měla spočívat nenahraditelná újmy stěžovatelky ve smyslu § 73 odst. 2 s. ř. s.

Nejvyšší správní soud nejprve vážil nezbytnost rozhodnutí o žádosti o odkladný účinek kasační stížnosti. Dospěl k závěru, že o ní není třeba rozhodovat, jelikož při rozhodnutí o samotné kasační stížnosti je rozhodnutí o odkladném účinku nadbytečné, neboť obecně může přiznání odkladného účinku kasační stížnosti přinést ochranu jen do doby rozhodnutí o této stížnosti.

S ohledem na výše uvedené žalobkyně navrhla, aby Nejvyšší správní soud kasační stížnost proti shora uvedenému rozsudku krajského soudu zamítl. Nejvyšší správní soud přezkoumal napadený rozsudek v souladu s ust. § 109 odst. 2 a 3 s. ř. s. vázán rozsahem a důvody, které stěžovatelka uplatnila ve své kasační stížnosti. Neshledal přitom vady podle § 109 odst. 3 s. ř. s., k nimž by musel přihlédnout z úřední povinnosti, a které by jej opravňovaly se od uplatněných důvodů kasační stížnosti odchýlit. Po přezkoumání kasační stížnosti dospěl Nejvyšší správní soud k závěru, že je důvodná.

Podle § 103 odst. 1 písm. a) s. ř. s. lze kasační stížnost podat pouze z důvodů tvrzené nezákonnosti spočívající v nesprávném posouzení právní otázky soudem v předcházejícím

řízení. Nesprávné posouzení právní otázky soudem v předcházejícím řízení spočívá v tom, že na správně zjištěný skutkový stav je aplikován nesprávný právní názor, popř. je sice aplikován správný právní názor, ale tento je nesprávně vyložen.

Z provedené rekapitulace vyplývá, že v posuzovaném případě se primárně jedná o posouzení otázky, zda rozhodnutí žalované bylo či nebylo nepřezkoumatelné ve smyslu § 76 odst. 1 písm. a) s. ř. s.

V rámci posouzení této otázky považuje Nejvyšší správní soud nejprve za vhodné poukázat na svou ustálenou judikaturu, v níž dospěl k závěru, že je povinností odvolacího správního orgánu přezkoumat napadené rozhodnutí v kontextu všech odvolacích důvodů a vypořádat se s nimi (srov. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 25. 11. 2009, č. j. 7 Afs 116/2009 - 70). Nevypořádá-li se správní orgán v rozhodnutí o odvolání se všemi odvolacími námitkami, zatíží tím své rozhodnutí nepřezkoumatelností pro nedostatek důvodů. Tuto vadu nelze zhojit vyvrácením odvolacích námitek ve vyjádření k žalobě, příp. v kasační stížnosti (srov. rozsudky Nejvyššího správního soudu ze dne 23. 7. 2008, č. j. 3 As 51/2007 - 84, a ze dne 19. 12. 2008, č. j. 8 Afs 66/2008 - 71). Na shora uvedené rozsudky Nejvyššího správního soudu ze dne 25. 11. 2009 a 23. 7. 2008 ostatně poukázal také krajský soud v kasační stížností napadeném rozsudku. Z uvedené judikatury rovněž vyplývá, že pokud krajský soud dospěje k závěru o nepřezkoumatelnosti rozhodnutí podle § 76 odst. 1 písm. a) s. ř. s., uvede pouze důvody, v nichž tuto nepřezkoumatelnost spatřuje; další žalobní námitky již nepřezkoumává (srov. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 8. 3. 2005, č. j. 3 As 6/2004 - 105, publikovaný pod č. 617/2005 Sb. NSS). Nepřezkoumatelnost správního rozhodnutí je pojmově spjata se soudním přezkumem takového rozhodnutí. K tomu, aby soud takový závěr učinil, není zapotřebí, aby žalobce nepřezkoumatelnost namítal; dojde-li soud k závěru, že napadené správní rozhodnutí je nepřezkoumatelné, zruší je, aniž se žalobcovými námitkami musí věcně zabývat (viz rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 9. 6. 2004, č. j. 5 A 157/2002 - 35, publikovaný pod č. 359/2004 Sb. NSS).

Nejvyšší správní soud je přesvědčen, že napadené rozhodnutí stěžovatelky není zatíženo nepřezkoumatelností ve smyslu § 76 odst. 1 písm. a) s. ř. s., ať již pro nedostatek důvodů či pro nesrozumitelnost.

Z obsahu spisové dokumentace vyplývá, že žalobkyně podala dne 3. 11. 2009 žádost o částečný invalidní důchod. Ve věci byl vypracován posudek Okresní správnou sociálního zabezpečení v Kolíně dne 9. 11. 2009, jímž byla žalobkyně od 5. 11. 2009 uznána částečně invalidní podle § 44 odst. 1 zákona č. 155/1995 Sb., ve znění účinném před 1. 1. 2010. Podle posudku odpovídal její dlouhodobě nepříznivý zdravotní stav zdravotnímu postižení uvedenému v kapitole XIII, položce 2, písm. b) přílohy č. 2 k vyhl. č. 284/1995 Sb. (kam jsou zařazeny maligní tumory prsní žlázy po odstranění ve stadiu II., s mírou poklesu schopnosti soustavné výdělečné činnosti 40 – 60 %). Míra poklesu byla stanovena na 50 %. Na základě tohoto posudku stěžovatelka přiznala žalobkyni rozhodnutím ze dne 20. 5. 2010 částečný invalidní důchod od 1. 12. 2009 ve výši 6835 Kč měsíčně. V souvislosti se změnou právní úpravy byla od 1. 1. 2010 tato dávka transformována na invalidní důchod pro invaliditu druhého stupně podle čl. II zákona č. 306/2008 Sb.

Dne 20. 10. 2010 byla Okresní správou sociálního zabezpečení v Kolíně provedena kontrolní lékařská prohlídka se závěrem, že žalobkyně již není invalidní dle § 39 odst. 1 zákona č. 155/1995 Sb., ve znění účinném od 1. 1. 2010, neboť z důvodu dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu poklesla její pracovní schopnost pouze o 20 %. Za rozhodující příčinu - s nejvýznamnějším dopadem na pokles pracovní schopnosti bylo určeno zdravotní postižení uvedené v kapitole II, oddíl A, položka 1b, přílohy k vyhlášce č. 359/2009 Sb. (kam jsou zařazeny mj. zhoubné novotvary ve formě lehkého postižení, stavy v kompletní remisi, zpravidla po 6 měsících po ukončení aktivní onkologické léčby, stabilizované – s mírou poklesu pracovní schopnosti v rozpětí 15 – 25 %). Na základě tohoto posudku bylo vydáno rozhodnutí stěžovatelky ze dne 2. 11. 2010, jímž jí byl invalidní důchod odňat od 14. 12. 2010 podle § 56 odst. 1 písm. a) a § 39 odst. 1 zákona o důchodovém pojištění. Proti rozhodnutí o odnětí invalidního důchodu podala žalobkyně námitky, o nichž stěžovatelka rozhodla v tomto řízení přezkoumávaným rozhodnutím.

V posuzované věci je tedy předmětem přezkumného soudního řízení rozhodnutí žalované dne 31. 1. 2011, č. j. X, kterým zamítla námitky žalobkyně proti rozhodnutí České správy sociálního zabezpečení ze dne 2. 11. 2010, č. j. X.

Jak již bylo uvedeno výše, krajský soud dospěl při přezkumu rozhodnutí žalované ze dne 31. 1. 2001 k závěru, že toto rozhodnutí je nepřezkoumatelné ve smyslu § 76 odst. 1 písm. a) s. ř. s., neboť v něm není zmíněno, z čeho konkrétně žalovaná dovozuje zlepšení zdravotního stavu žalobkyně, rozhodnutí žalované pouze cituje lékařské zprávy, z nichž lékař vycházel při novém zdravotním posouzení žalobkyně, ale neuvádí, z jaké z nich a proč dovodil, že došlo ke zlepšení zdravotního stavu žalobkyně, ani v něm není uvedeno, v čem spočívalo dřívější nadhodnocení zdravotních obtíží žalobkyně.

Nejvyšší správní soud se s tímto závěrem krajského soudu neztotožňuje.

Podle § 68 odst. 1 správního řádu, použitého pro toto řízení se zřetelem k ustanovení § 88 zákona č. 582/1991 Sb., o organizaci a provádění sociálního zabezpečení, ve znění pozdějších předpisů (podle kterého, *není-li v odstavcích 1 až 6 a 9 stanoveno jinak, vztahuje se na řízení o námitkách, na rozhodnutí o námitkách a na přezkumné řízení a obnovu řízení, která se týkají rozhodnutí o námitkách, správní řád)*, rozhodnutí obsahuje výrokovou část, odůvodnění a poučení účastníků. Podle § 68 odst. 2 správního řádu, *ve výrokové části se uvede řešení otázky, která je předmětem řízení, právní ustanovení, podle nichž bylo rozhodováno, a označení účastníků podle § 27 odst. 1. Účastníci, kteří jsou fyzickými osobami, se označují údaji umožňujícími jejich identifikaci (§ 18 odst. 2); účastníci, kteří jsou právnickými osobami, se označují názvem a sídlem. Ve výrokové části se uvede lhůta ke splnění ukládané povinnosti, popřípadě též jiné údaje potřebné k jejímu řádnému splnění a výrok o vyloučení odkladného účinku odvolání (§ 85 odst. 2). Výroková část rozhodnutí může obsahovat jeden nebo více výroků; výrok může obsahovat vedlejší ustanovení.*

Podle odst. 3 cit. ustanovení správního řádu, *v odůvodnění se uvedou důvody výroku nebo výroků rozhodnutí, podklady pro jeho vydání, úvahy, kterými se správní orgán řídil při jejich hodnocení a při výkladu právních předpisů, a informace o tom, jak se správní orgán vypořádal s návrhy a námitkami účastníků a s jejich vyjádřením k podkladům rozhodnutí.*

Jak vyplývá z ustálené judikatury Nejvyššího správního soudu, na níž upozornil i krajský soud, vlastní výrok rozhodnutí nepřesvědčí plně o správnosti rozhodnutí, nebude-li řádně odůvodněn. Odůvodnění je shrnutím všech zjištěných skutečností odůvodňujících výrok rozhodnutí. Musí proto plně odpovídat skutečným výsledkům provedeného řízení. Správní řád výslovně určuje, že v odůvodnění se uvedou důvody výroku rozhodnutí, podklady pro jeho vydání, úvahy správního orgánu, kterými se řídil při hodnocení věci a výkladu právních předpisů a konečně informace o tom, jak se správní orgán vypořádal s návrhy a námitkami účastníků řízení. Při vypracování odůvodnění ponechává správní řád správnímu orgánu na vůli, jaký postup pokládá v konkrétní věci za nejvhodnější. Zpravidla, pokud jde o skutkovou stránku, se nejprve vylíčí podstata věci, a potom následuje rozbor důkazů a ostatních podkladů rozhodnutí. V odůvodnění je nutno reagovat na připomínky a návrhy účastníků řízení, na jejich vyjádření k podkladům rozhodnutí, a vypořádat se i s případnými rozpory v jednotlivých důkazech. Poté by měly být uvedeny závěry o tom, které skutečnosti jsou vzaty za nepochybně zjištěné, posoudí se právní význam těchto skutečností a vysloví úsudek o předmětu řízení. S poukazem na právní normu, citovanou ve výroku rozhodnutí, se zdůvodní její použití v konkrétním případě. Je sice možné zvolit i jiné uspořádání odůvodnění se zřetelem na povahu té které projednávané věci, ale v každém případě je třeba, aby byla dobře vystižena podstata věci a aby odůvodnění nebylo zatěžováno údaji a úvahami bezvýznamnými, které by byly na úkor srozumitelnosti.

Na rozdíl od krajského soudu je Nejvyšší správní soudu přesvědčen, že v projednávané věci těmto požadavkům žalobou napadené rozhodnutí žalované ze dne 31. 1. 2011 v zásadě odpovídá, jelikož z jeho odůvodnění je seznatelné, jak žalovaná posudkově vyhodnotila dlouhodobě nepříznivý zdravotní stav žalobkyně, jak posoudila změny ve vývoji tohoto zdravotního stavu, k nimž došlo v mezidobí od přiznání částečného invalidního důchodu a jejich dopad na pokles pracovní schopnosti stěžovatelky. Je z něj rovněž zřejmé, jakým způsobem se vypořádala s námitkami žalobkyně proti rozhodnutí správního orgánu prvního stupně.

Žalovaná v odůvodnění svého rozhodnutí nejprve zmínila, z jaké zdravotní dokumentace vycházela LPS ČSSZ, pracoviště pro námitkové řízení. Jednalo se tytéž lékařské nálezy z nichž vycházel lékař Lékařské posudkové služby OSSZ Kolín a to: dokumentaci ošetřujícího lékařky MUDr. E. Š., praktické lékařky v Kolíně a dále výsledky onkologického vyšetření MUDr. J. F. z oddělení klinické onkologie Oblastní nemocnice v Kolíně ze dne 27. 8. 2010, endoskopického vyšetření GEA Oblastní nemocnice v Kolíně – MUDr. N., ze dne 6. 9. 2010. Podle spisové dokumentace bylo u žalobkyně provedeno též RTG vyšetření páteře. Žalovaná poukázala na závěry, k nimž ohledně zdravotního stavu žalobkyně dospěla lékařka LPS ČSSZ v posudku, který vypracovala dne 24. 1. 2011, a podle kterého se v případě žalobkyně jedná o onemocnění karcinomem pravého prsu, stav po radikální excisi dne 2. 12. 2008, reexcisi dne 13. 2. 2009 a po radioterapii do 28. 4. 2009. Dle onkologické kontroly ze dne 17. 8. 2010 se zdravotní stav žalobkyně nachází v kompletní remisi onemocnění při probíhající hormonální léčbě. V prosinci 2010 byla objektivizována získaná deformita páteře, která žalobkyni ztěžuje dlouhodobou chůzi, stání, sezení a ohýbání. Schopnost zvládat běžné zatížení zůstala však zachována, byť některé denní aktivity mohou být vykonávány pouze s obtížemi. Odborný nález dokládající toto vedlejší zdravotní postižení (datován až po datu vydání rozhodnutí

správního orgánu prvního stupně), „má však charakter dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu“ a proto jej lékařka LPS ČSSZ zahrnula do své posudkové rozvahy. S ohledem na skutečnost, že probíhá antiestrogenní léčba zvyšující riziko osteoporózy (mírné ventrální zklínovatění obratle L2 může signalizovat její přítomnost) zvolila horní hranici procentního rozpětí poklesu pracovní schopnosti pro onkologickou diagnózu. Pro výše popsanou deformitu páteře pak lékařka LPS ČSSZ navýšila procentní míru poklesu pracovní schopnosti o dalších 5 %, až na výsledných 30 %. Rozdíl v procentním hodnocení poklesu schopnosti soustavné výdělečné činnosti mezi referátem LPS OSSZ Kolín a lékařkou LPS ČSSZ v rámci námitkového řízení ve výši 10 % vyplývá podle žalované z výše uvedeného posudkového zhodnocení, při kterém byly zváženy všechny aspekty jednotlivě i ve vzájemných souvislostech; nachází se v mezích tolerance správního uvážení a nemá dopad na výsledný posudkový závěr.

Žalovaná dále uvedla, že po provedeném přezkumu zdravotního stavu žalobkyně lze konstatovat, že k datu vydání rozhodnutí správního orgánu prvního stupně šlo nadále o dlouhodobě nepříznivý zdravotní stav. Vzhledem k jeho funkčním důsledkům však neodpovídal žádnému stupni invalidity a na základě provedeného přezkumu tak nedochází ke změně posudkového závěru OSSZ Kolín ze dne 20. 10. 2010. Zmínila ustanovení § 2 odst. 3 vyhlášky MPSV č. 359/2009, podle níž, je-li příčinou dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu pojištěnce více zdravotních postižení, jednotlivé hodnoty procentní míry poklesu pracovní schopnosti se nesčítají ale určí se, které zdravotní postižení je rozhodující příčinou a procentní míra poklesu se stanoví podle tohoto dominantního zdravotního postižení se zřetelem k závažnosti vlivu ostatních zdravotních postižení na pokles pracovní schopnosti pojištěnce. To lékařka LPS ČSSZ v posudku vydaném v námitkovém řízení učinila.

Žalovaná poukázala též na ustanovení § 38, § 39 odst. 1 a 2 a § 56 odst. 1 písm. a) zákona o důchodovém pojištění a dospěla k závěru, že podle posudku OSSZ Kolín ze dne 20. 10. 2010 již žalobkyně není invalidní, přičemž tento posudkový závěr byl potvrzen i posudkem o invaliditě LPS ČSSZ ze dne 24. 1. 2011. Připomněla, že se zabývala všemi námitkami účastnice řízení, zejména vlivem onemocnění páteře na celkový zdravotní stav. Zdůraznila, že tento posoudila komplexně - nad rozsah námitek žalobkyně. Uzavřela, že pokud pokles pracovní schopnosti žalobkyně činí pouze 30 %, nejsou tak splněny podmínky pro trvání invalidity (jednalo se o invaliditu 2 stupně) podle § 39 odst. 1 zákona č. 155/1995 Sb.

Podle názoru Nejvyššího správního soudu je z výše uvedeného zřejmé, že rozhodnutí žalované má potřebnou logickou strukturu. Žalovaná nejprve popsala, z jakých podkladů vycházela při přezkumu zdravotního stavu žalobkyně v námitkovém řízení, poté shrnula závěry, které ohledně rozhodujícího zdravotního postižení žalobkyně učinila lékařka LPS ČSSZ. Popsala též vliv ostatních potíží či dalších faktorů na celkový zdravotní stav žalobkyně. Konstatovala znění ustanovení právních předpisů, které na danou věc poté aplikovala. Z rozhodnutí žalované tak je zřejmé, jakým způsobem a na základě jakých právně významných podkladů dospěla k závěru o neexistenci podmínky trvání invalidity; byl vysloven jednoznačný úsudek o předmětu řízení.

Nutno dodat, že k otázce zlepšení zdravotního stavu žalobkyně oproti dřívějšímu hodnocení (což byla zásadní námitka žalobkyně), se žalovaná vyjádřila jen stručně v tom smyslu, že dominantní zdravotní postižení žalobkyně je po provedené léčbě dlouhodobě v kompletní remisi při probíhající hormonální léčbě. Lze souhlasit s krajským soudem potud, že tento závěr by mohl být důkladněji a pregnantněji odůvodněn – již s ohledem na charakter onemocnění žalobkyně, aby tak z něho bylo patrno, z jakého důvodu již po necelých dvou letech od operace a další reoperace nádoru a rok po skončení léčby, lze pokládat onemocnění za stabilizované, jak to předpokládá výše již citovaná příloha k vyhlášce č. 359/2009 v kapitole II, oddílu A, položka 1b, nicméně Nejvyšší správní soud má za to, že takto stručně vyjádřený závěr o změně (kompletní remisi) základního onemocnění žalobkyně nezpůsobuje nepřezkoumatelnost rozhodnutí žalované. Je patrné, že stěžovatelka vycházela především ze závěru lékaře onkologa, který závěr o o kompletní remisi rozhodujícího zdravotního postižení žalobkyně učinil; do svého posudku jej pak převzal jak lékař OSSZ v Kolíně, tak lékařka LPS ČSSZ. Žalovaná se též vypořádala i s vlivem dalšího zdravotního postižení (onemocnění páteře) na celkový zdravotní stav žalobkyně. Rozhodnutí žalované nelze tudíž označit za nepřezkoumatelné pro nedostatek důvodů, jak se domníval krajský soud. Ostatně ani žalobkyně v podané žalobě nepřezkoumatelnost přezkoumávaného rozhodnutí nenamítala, z jejího podání je patrné, že nesouhlasila s medicínským posouzením svého zdravotního stavu, tedy důvodům rozhodnutí rozuměla.

Jinou otázkou zůstává, zda rozhodnutí žalované je věcně správné, zda tedy závěr o neexistenci podmínek pro trvání invalidity odpovídá zdravotnímu stavu a dochované pracovní schopnosti žalobkyně. Toto posouzení je předmětem přezkumného řízení soudního, v němž i za situace, kdy mu předcházelo posouzení zdravotního stavu pojištěnce u dvou posudkových orgánů, musí být v souladu s ustanovením § 4 odst. 2 zákona č. 582/1991 Sb., proveden důkaz posudkem posudkové komise Ministerstva práce a sociálních věcí ČR. Zákonné zakotvení těchto posudkových komisí, jako orgánů povolaných podávat posudky všude tam, kde je nárok na dávku důchodového pojištění podmíněn nepříznivým zdravotním stavem, zůstává nadále pro přezkumné řízení soudní zachováno, čímž nechce Nejvyšší správní soud ani naznačovat, že by snad správní orgán z tohoto důvodu mohl upustit od své povinnosti úplně, srozumitelně a přesvědčivě odůvodnit jím vydané rozhodnutí. Takovým nedostatkem však napadené rozhodnutí žalované netrpí.

S ohledem na výše uvedené tak Nejvyšší správní soud nepřisvědčil názoru krajského soudu, že rozhodnutí žalované je nepřezkoumatelné. Pokud takový závěr krajský soud učinil, dopustil se nesprávného právního posouzení věci. Kasační stížnost stěžovatelky tak byla shledána důvodnou, neboť napadený rozsudek krajského soudu je nezákonný ve smyslu § 103 odst. 1 písm. a) s. ř. s.

Z výše uvedených důvodů proto Nejvyšší správní soud kasační stížností napadený rozsudek Krajského soudu v Praze podle § 110 odst. 1 s. ř. s., zrušil a současně vrátil věc tomuto soudu k dalšímu řízení. V něm je soud vázán právním názorem Nejvyššího správního soudu tak, že rozhodnutí žalované je možno a nutno přezkoumat. Na krajském soudu bude, aby si v dalším řízení vyžádal posudek posudkové komise MPSV, v němž se tato komise důkladně vypořádá s hodnocením dominantního zdravotního

postižení žalobkyně ve smyslu jeho případného zlepšení, event. stabilizace, jakož i vlivu této skutečnosti na míru poklesu pracovní schopnosti žalobkyně. Komise rovněž uvede, v jakém rozsahu se na celkovém zdravotním stavu žalobkyně podílí i další její zdravotní postižení, zejména onemocnění páteře a zda je správný závěr stěžovatelky, že dlouhodobě nepříznivý zdravotní stav žalobkyně již nezakládá důvod pro trvání invalidity. Teprve výsledky tohoto doplněného dokazování mohou být pro krajský soud podkladem pro řádné, stavu věci a zákonu odpovídající rozhodnutí.

V novém rozhodnutí pak krajský soud rozhodne podle § 110 odst. 3 s. ř. s. i o náhradě nákladů řízení o kasační stížnosti.

P o u č e n í : Proti tomuto rozsudku **n e j s o u** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 28. března 2012

JUDr. Dagmar
Nygrínová
předsedkyně senátu